

Rassenbulletin - Aanbevelende Rassenlijst SNIJMAIS 2009

Tabel 1: Overzicht van de raseigenschappen Sniijmais. Gemiddelde resultaten over jaren 2003 t/m 2008 ¹⁾

Rassenlijstsubriek ²⁾ Rassenam / -code	Stevigheid ³⁾	Stengel-/ resistentie	Bullenbrand- resistentie ⁷⁾	Helminthosporium tolerantie ⁶⁾	Beginontwikkeling	Plantlengte	Vroegheid bloei ⁴⁾	Drogestofgehalte	VEM/kgds ⁵⁾	Drogestofopbrengst	VEM-opbrengst
Zeer vroeg rassen											
A NKBull	7,5	7,5	8,5	7,5	8,5	91	8	102	100	99	99
A Adenzo	7,5	7	8,5	7	7	92	8,5	100	102	96	98
N Nerissa	8,5	7	8,5	7,5	7	102	7	103	99	100	100
N Aastar	8	8,5	9	7	8	92	8	102	103	99	101
N Adept	8	7	9	6	8	96	9	112	101	93	94
N ESEnjoy	7,5	7,5	8	7	7,5	99	7	106	99	97	96
Nieuw op de Rassenlijst 2009											
N Atrium	*	7	8,5	6,5	9	96	8,5	107	102	100	102
N Azelo	*	8	8	7	8	100	7,5	106	99	100	99
3 jaar onderzocht											
Astiano	*	6,5	8	5	8	96	8,5	108	99	97	97
2 jaar onderzocht											
RH0729	*	7,5	*	7,5	6	91	8	104	102	99	101
LZM157/70	*	6,5	*	6,5	9	97	8,5	105	101	101	101
X6V727	*	8,5	*	7,5	8,5	101	8	102	101	100	102
SUM1467	*	7	*	7	8,5	99	8	106	100	98	98
SUM1462	*	4,5	*	8	5	88	7	105	100	99	99
SUM1469	*	4,5	*	8	9	97	8	109	99	96	95
CSM6117	*	6,5	*	8	6,5	95	7,5	104	99	98	97
Vroege rassen											
A Starchy	8,5	7	8,5	8	6	104	6,5	100	99	101	100
A Expert	7,5	6,5	8,5	5,5	8	105	7,5	103	98	102	100
A Castro	7,5	8	8	6	7,5	99	7,5	101	99	103	102
A Abriko	8	7,5	9	6	8	104	7	97	100	102	102
A Aurelia	8	7	7,5	5,5	8,5	106	7	102	98	102	100
N Aabsint	8	7,5	9	6,5	8,5	96	8	99	101	100	101
N ESParade	8	8,5	7,5	6,5	7,5	97	7	101	100	100	100
B Graphic	8,5	8	7,5	6,5	7	98	7	96	101	102	103
B Brigitte	7,5	8,5	7,5	7,5	7,5	103	7	95	100	103	102
B LG3218 Memento	8	6	8,5	6	8,5	104	7,5	103	100	98	99
B Tango	7,5	8,5	8,5	7	8	100	7,5	100	100	97	97
B Formula	8,5	8	9	5,5	6	95	8	101	102	94	97
B Goldibis	8,5	6,5	8	7,5	7	96	7,5	101	100	97	98
Nieuw op de Rassenlijst van 2009											
N LG3227	*	8	8,5	7	7,5	97	8	96	101	104	105
N Ayrro	*	8,5	8,5	7,5	9	101	7,5	98	101	105	105
N NKBaleric	*	7,5	8,5	8	8	99	7	103	100	100	100
N NKJasmic	*	8	7	7,5	8,5	101	7	102	99	103	102
N Amack	*	8	8,5	6,5	8,5	97	7,5	98	100	101	101
N Dualto	*	8	7,5	7,5	7,5	96	8	100	100	100	100
2 jaar onderzocht											
LZM157/72	*	7,5	*	7,5	7,5	94	7,5	97	102	105	107
LZM157/80	*	8,5	*	7,5	7	93	8	98	100	102	102
EGZ7108	*	8	*	7,5	6,5	97	7	97	100	103	103
LZM157/73	*	5,5	*	7	9	99	8	103	101	101	102
NX10146	*	8,5	*	7,5	8,5	95	8	98	101	100	101
DSP29200	*	6,5	*	7,5	8	107	6,5	102	99	102	102
LZM157/75	*	8,5	*	7	7,5	93	7,5	96	101	101	103
DUO7103	*	4,5	*	7	7,5	98	8	104	100	99	99
MGM157563	*	7	*	6,5	8	102	8	100	98	99	97
EF3012	*	8	*	7,5	7,5	98	7	98	100	98	98
Middenvroege rassen											
A NKMagitop	8	8	7	7,5	8,5	105	7	92	99	107	105
B LG3237 Lentus	8,5	8	8,5	8	6,5	101	7	91	101	100	101
B Sarabande	8,5	8,5	8	8	8,5	107	6,5	94	100	104	103
B NKCaliba	8	8	7	6,5	8	101	7	94	99	102	101
B Columbus	8,5	8	7	6	7,5	105	7	94	100	100	100
2 jaar onderzocht											
NX04016	*	7	*	7,5	7	103	7	93	99	108	107
KXA5161	*	7,5	*	8	8	108	7	90	97	110	108
LZM256/57	*	8,5	*	7,5	7,5	97	7	93	101	104	106
NX07066	*	8	*	8	8	104	6,5	95	98	106	104
NX07076	*	8	*	8	8	100	6,5	94	99	105	103
LZM257/61	*	8	*	7,5	8,5	97	7	91	99	105	104
EGZ7113	*	8,5	*	8,5	7	109	7	95	98	105	102
RH0518	*	6,5	*	8	7,5	101	6,5	94	98	104	102
X4S784	*	8	*	8	6	96	7	89	99	101	100
LZM257/76	*	8	*	7,5	7,5	100	6,5	90	99	104	103
505179DU	*	8	*	7,5	7	102	8	89	100	99	99
RH0726	*	7,5	*	7	6,5	102	7	94	97	103	99
100 =, cm; %, VEM/kgds: ton/ha : ton kVEM/ha											

- Plantlengte, drogestofgehalte, verteerbaarheid, drogestofopbrengst en VEM-opbrengst zijn weergegeven in verhoudingsgetallen. De overige eigenschappen in waarderingscijfers, waarbij hoge cijfers een gunstige waardering betekent.
- Rubricering op de Rassenlijst 2009:
A = Algemeen aanbevolen ras
B = Beperkt aanbevolen ras
N = Nieuw aanbevolen ras
- De stevigheidscijfers zijn gebaseerd op een beperkte set van gegevens (2005 en 2007). Daarom geen waardering voor rassen die twee en drie jaar onderzocht zijn.
- De vroegheid van vrouwelijk bloei is vooral van belang in een ongunstig jaar. Bij twee rassen met gemiddeld hetzelfde drogestofgehalte heeft in zo'n jaar het laatstbloeiende ras vaak een relatief lager drogestofgehalte.
- De VEM/kg drogestof is in 2003 t/m 2006 berekend op basis van een in-vitro bepaalde verteerbaarheid; volgens de methode van Tilley en Terry (T&T) en in 2007 en 2008 op basis van NIRS, gecalibreerd op T&T.
- Helminthosporium tolerantie op basis van gemiddelde resultaten van 2007 en 2008.
- In 2008 geen aantasting, daarom rassen 2 jaar onderzocht onvoldoende gegevens.

Bron:
Aanbevelende Rassenlijst 2009
Cultuur- en Gebruikswaarde Onderzoek Maïs
Praktijkonderzoek Plant & Omgeving
(PPO – Wageningen UR)

Dit Rassenbulletin is een verslag van het officiële Cultuur- en Gebruikswaarde Onderzoek van Snijmaïs dat Praktijkonderzoek Plant & Omgeving (PPO) onderdeel van Wageningen UR uitvoert in opdracht van Plantum-NL. De resultaten van dit onderzoek vormt de basis voor de Aanbevelende Rassenlijst. In tabel 1 zijn de rassen van de Aanbevelende Rassenlijst Snijmaïs 2009 opgenomen, aangevuld met rassen die drie jaar onderzocht zijn (maar niet aanbevelingswaardig) en rassen die nu twee jaar onderzocht zijn. De twee jaar onderzochte rassen kunnen na het derde jaar van onderzoek in 2009 worden opgenomen op de Aanbevelende Rassenlijst van 2010. De één jaar onderzochte rassen zijn niet opgenomen, omdat de resultaten van 1 jaar onderzoek een onvoldoende betrouwbare inschatting geven van de waarde van een ras voor de Nederlandse veehouder.

Resultaten en nieuw opgenomen rassen

Tabel 1. geeft de gemiddelde resultaten weer van het onderzoek over de jaren 2003 tot en met 2008. Hoge cijfers betekenen een gunstige waardering voor de betrokken eigenschap. Op basis van het drogestofgehalte van de gehele plant, de vroegheid van bloei en de stengelrotresistentie is het sortiment ingedeeld in drie groepen: zeer vroeg, vroeg en middenvroeg.

Na drie jaar onderzoek heeft de Commissie Samenstelling Aanbevelende Rassenlijst (CSAR) de rassen Atrium, Azelo, LG3227, Ayrro, NKBaleric, NKJasmic, Amack en Dualto nieuw op de Aanbevelende Rassenlijst 2009 geplaatst. In tabel 2 "Kwaliteit van snijmaïsrassen" is aanvullende informatie opgenomen over de kwaliteit van de Rassenlijstrassen en de drie jaar onderzochte rassen.

Helminthosporium - bladvlekkenziekten in maïs

Sinds 2007 wordt maïs in Nederland op vrij grote schaal aangetast door bladvlekkenziekten. Deze ziekten worden veroorzaakt door de schimmel *Helminthosporium*. Van deze schimmel zijn er nu in Nederland 2 soorten gevonden, die verschillende bladvlekken veroorzaken. De eerste en belangrijkste is de *Helminthosporium turcicum* (Northern Leafblight of *Setosphaeria turcica*) en de tweede is de *Helminthosporium carbonum* (*Helminthosporium leafspot*). Een derde soort die qua verschijning veel op de tweede lijkt is de *Helminthosporium maydis* (Southern leafblight of *Cochliobolus heterostrophus*), welke tot nu toe nog niet in Nederland is gevonden.

Bij een aantasting ontstaan er in het begin (soms al rond eind juni) kleine grijsgroene doffe vlekjes. Bij de *H. turcicum* groeien die uit tot grote langwerpige grijsbruine vlekken tot wel 15 cm lang. *H. turcicum* komt alleen voor op het blad. Uiteindelijk vloeien de vlekken bij alle soorten samen en kunnen grote delen van het blad afsterven. Uiteindelijk kan de hele plant afsterven.

Zowel de korrelopbrengst als de VEM-opbrengst worden negatief beïnvloed door een *Helminthosporium*aantasting. Tevens maakt *Helminthosporium* maïs gevoeliger voor een aantasting door *Fusarium* (stengelrot). Wat zeker bij korrelnaais een slechte oogstbaarheid en dus oogstverliezen veroorzaakt. *Helminthosporium* lijkt voornamelijk niet giftig voor het vee.

Teeltmaatregelen

De schade door *Helminthosporium* kan beperkt worden door teeltmaatregelen. De eerste infectie vindt plaats vanuit gewasresten van vorige jaren. Rotatie kan daardoor de eerste infectie voorkomen of beperken. Ook het goed en tijdig onder werken van maïsstoppels vermindert de infectiedruk.

Rassenkeuze

In dit Rassenbulletin dat gekoppeld aan de Aanbevelende Rassenlijst van 2009 is voor het eerst de mate van tolerantie tegen *Helminthosporium* opgenomen. De beoordeling van de rassen heeft plaatsgevonden in 2007 en 2008 op diverse rassenproefvelden in verschillende regio's in Nederland. Per proefveld is gedurende het seizoen meerdere keren waargenomen. Soms zelfs vier keer per proef. Op basis van de uitgevoerde waarnemingen is een gemiddeld cijfer berekend, waarbij de eerste waarneming het zwaarst is meegewogen. Dit is gedaan, omdat de eerste aantasting de meeste schade veroorzaakt. De rasvolgorde in 2007 en 2008 kwamen zeer goed met elkaar overeen. Rassen met 100% resistentie zijn nog niet beschikbaar.

De verliezen aan korrelopbrengst en VEM-opbrengst kunnen bij een gelijke mate van aantasting sterk variëren per ras. Na de bloei wordt het maïsgewas gevoeliger voor *Helminthosporium*, omdat de plant zich meer gaat richten op de productie van de kolf en minder op het in stand houden van het bladapparaat. Rassen die vroeger bloeien zijn daardoor iets gevoeliger voor een aantasting van *Helminthosporium*. Hierdoor is het beter rassen van vergelijkbare vroegheid (van bloei) met elkaar te vergelijken. Later bloeiende rassen zijn over het algemeen iets minder gevoelig. Dit moet echter niet worden overtrokken, want er zijn ook zeer vroeg bloeiende rassen, die een goede tot zeer goede resistentie hebben. Een maïsteler kan nu bij de rassenkeuze voor het nieuwe groeiseizoen gebruik maken van de beschikbare rasgegevens over *helminthosporium*. Voor meer info: www.handboeksnijmaïs.nl

Kwaliteit

Voederwaarde (VEM/kgds), zetmeelgehalte, celwandverteerbaarheid en vroegheid (drogestofgehalte van de gehele plant) zijn de belangrijkste eigenschappen die de kwaliteit van een snijmaïsgewas bepalen. In tabel 2 worden deze gegevens per Rassenlijststras vermeld, waarbij de rassen in volgorde van vroegheid staan. Het zetmeelgehalte en de celwandverteerbaarheid geven inzicht in de samenstelling van de voederwaarde. Deze samenstelling is medebepalend voor de voederwaarde op dierniveau.

Ras in volgorde van vroegheid	Drogestofgehalte ¹⁾ gehele plant	VEM/kgds ¹⁾ gehele plant	Celwandverteerbaarheid ¹⁾³⁾	Zetmeelgehalte ²⁾ bij een drogestofgehalte van:		
				28% ⁴⁾	32%	36%
zeer vroeg						
Adept	112	101	94	*	109	115
Astiano	108	99	94	*	112	115
Atrium	107	102	98	*	109	114
ESEnjoy	106	99	102	88	95	102
Azelo	106	99	99	*	106	111
Nerissa	103	99	95	96	106	116
NKBull	102	100	91	97	105	113
Aastar	102	103	107	83	95	107
Adenzo	100	102	99	99	106	114
vroeg						
Expert	103	98	97	99	105	110
NKBaleric	103	100	94	*	114	118
LG3218 Memento	103	100	102	91	100	109
Aurelia	102	98	97	97	103	109
NKJasmic	102	99	96	*	106	112
Goldibis	101	100	102	87	96	105
Castro	101	99	99	92	100	108
Formula	101	102	102	87	100	113
ESParade	101	100	100	86	97	108
Tango	100	100	102	93	103	114
Starchy	100	99	96	94	104	114
Dualto	100	100	99	*	102	111
Aabsint	99	101	102	96	105	114
Amack	98	100	106	*	107	113
Ayro	98	101	108	*	103	110
Abriko	97	100	103	93	103	112
Graphic	96	101	104	90	98	105
LG3227	96	101	100	*	109	116
Brigitte	95	100	102	88	97	106
middenvroeg						
Columbus	94	100	103	86	97	108
Sarabande	94	100	105	80	92	104
NKCaliba	94	99	100	86	96	106
NKMagitop	92	99	100	79	92	105
LG3237 Lentus	91	101	99	93	106	119
100 = ...	35,50%	995 VEM/kgds	48,60%	337 gr/kgds		

1) Het drogestofgehalte, de VEM per kg drogestof en de celwandverteerbaarheid zijn bepaald op proefvelden waar alle rassen op hetzelfde tijdstip zijn geoogst.

2) Ook het zetmeelgehalte is bepaald op proefvelden waar alle rassen op hetzelfde tijdstip zijn geoogst. Daarna is over alle proefvelden per ras het zetmeelgehalte bij resp. 28 %, 32 % en 36 % drogestof berekend op basis van de regressie tussen drogestofgehalte en zetmeelgehalte. Het berekende zetmeelgehalte bij 32 % drogestof is op 100 gesteld.

3) Celwandverteerbaarheid is gemiddelde van 2002 t/m 2007.

4) * betekent geen of te weinig waarnemingen bij 28-30%ds.

Bron:

Aanbevelende Rassenlijst 2009
Cultuur- en Gebruikswaarde Onderzoek Mais
Praktijkonderzoek Plant & Omgeving
(PPO – Wageningen UR)

Hoe tabel toepassen?

Het drogestofgehalte geeft de vroegheid van een ras aan. Bij de VEM/kgds en de celwandverteerbaarheid geldt, hoe hoger hoe beter! Bij zetmeel kan men afhankelijk van de specifieke bedrijfssituatie (zie bij kopje "zetmeelgehalte") kiezen voor een hoog of laag gehalte aan zetmeel. In Nederland gaat de voorkeur overwegend uit naar een hoog gehalte (bestendig) zetmeel.

Voor de vergelijking van rassen op het zetmeelgehalte zal in eerste instantie moeten worden in geschat, welk drogestofgehalte de maïs op het betreffende perceel kan bereiken. In de situatie van een kort groeiseizoen (Noord-Nederland, late zaai of vroege oogst) is de kolom 36% drogestof meestal niet relevant. Bij de middenvroege rassen moet men zich in de praktijk veel meer richten op de kolommen 28 en 32 % drogestof, terwijl bij de zeer vroege rassen de kolommen 32 en 36% drogestof veel relevanter zijn. Wil men zeer vroege en middenvroege rassen met elkaar vergelijken, bedenk dan dat indien met een zeer vroeg ras op een bepaald perceel 36 % drogestof bereikt kan worden, dit voor een middenvroeg ras slechts 32% is. In dit geval moet dan ook de waarde in kolom 36% (zeer vroeg) vergeleken worden met de waarde in kolom 32% (middenvroeg). Gedurende het groeiseizoen kan men afhankelijk van de kolfontwikkeling het uiteindelijke zetmeelgehalte sturen door vroeger of later te oogsten. Bij zeer vroege rassen, die eerder in het groeiseizoen een bepaald drogestofgehalte bereiken, is de mogelijkheid te sturen groter dan bij middenvroege rassen.

© Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V., november 2008, ing. J. Groten

PPO stelt zich niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruikmaking van de gegevens.

Voederwaarde

Het belangrijkste kwaliteitsgegeven is de voederwaarde (energiewaarde), d.w.z. de mate waarin de koe de drogestof kan benutten. De berekening van de voederwaarde van snijmais, uitgedrukt in VEM/kg drogestof, berust op de verteerbaarheid van de organische stof (vcos) en het anorganische stof gehalte (as), dat hierin een negatieve rol speelt. In het rassenonderzoek wordt de vcos bepaald via een in-vitro-verteerbaarheidsbepaling met pensvocht volgens de methode Tilley en Terry (T&T). Vanaf 2007 is de bepaling met NIRS gecalibreerd op T&T. De vcos wordt enerzijds bepaald door de samenstelling van de organische stof en anderzijds door de verteerbaarheid van de diverse componenten. Gemiddeld over de rassen bestaat de organische stof voor 60% uit celinhoud en voor 40% uit celwanden. De celinhoud bestaat gemiddeld over de rassen voor ongeveer 65% uit zetmeel, dat vrijwel 100% verteerbaar is. Gemiddeld is de invloed van het zetmeelgehalte op de voederwaarde twee keer zo groot als de invloed van het celwandgehalte. Rasverschillen in voederwaarde worden voor een belangrijk deel veroorzaakt door rasverschillen in zetmeelgehalte en door rasverschillen in verteerbaarheid van de celwanden. De vroegheid speelt een ondergeschikte rol. Gemiddeld over de jaren blijft de rasvolgorde in voederwaarde tijdens de afrijping constant. Gemiddeld over de A- en N-rassenlijstrassen is de voederwaarde 995 VEM/kgds.

Zetmeelgehalte

Het zetmeelgehalte wordt sterk bepaald door het kolfaandeel. Naarmate de snijmais afrijpt, neemt het aandeel van de kolf in de drogestof toe. Bij toename van het drogestofgehalte is er dus een toename van het zetmeelgehalte. Per ras is dit verband verschillend. Om een goed beeld te krijgen van het verloop in zetmeelgehalte en in de rasvolgorde hierin, is het daarom noodzakelijk het relatieve zetmeelgehalte weer te geven bij drie drogestofgehalten. Gemiddeld over de rassen is bij een drogestofgehalte van 32% drogestof het zetmeelgehalte 337 gram/kgds. VEM uit maïszetmeel heeft een hoge benutting. Uit onderzoek blijkt, dat bij hoog-productieve koeien in het begin van de lactatie een hoog gehalte aan (bestendig) zetmeel in het rantsoen een positieve invloed heeft op de melkproductie (glucosevoorziening) en op de vet/eiwit-verhouding. Daarnaast blijkt dat bij laag-productieve koeien en bij koeien in de eindfase van de lactatieperiode een hoog gehalte aan zetmeel in het rantsoen kan leiden tot vervetting. Sporadisch kunnen hoog-productieve koeien door te veel bestendig (niet in de pens afbreekbaar) zetmeel op darmniveau gevoerd worden en niet op pensniveau. Hierdoor zal de pens niet optimaal functioneren en is er nooit een topproductie te verwachten. Hieruit blijkt dat er bewust omgegaan moet worden met (bestendig) zetmeel. Over de bestendigheid van het zetmeel zijn geen gegevens beschikbaar. Met de hoge melkproducties in Nederland wordt er over het algemeen niet snel te veel zetmeel gevoerd.

Celwandverteerbaarheid

Door een toename van het zetmeelgehalte neemt het celwandgehalte gedurende de afrijping af. De invloed van de celwanden op de voederwaarde wordt dus gedurende de afrijping minder. Bij rassen met een hoog zetmeelgehalte is de invloed van de celwanden op de voederwaarde minder dan bij rassen met een laag zetmeelgehalte, omdat de celwanden bij de eerstgenoemde rassen een kleiner deel van de organische stof uitmaken. De celwand bestaat uit hemicellulose, cellulose en lignine. Het aandeel van de verschillende bestanddelen en de verbindingen zowel binnen als tussen de bestanddelen bepalen in grote mate de verteerbaarheid van de celwand. De celwandverteerbaarheid geeft aan hoe makkelijk de celwanden op pensniveau afbreekbaar zijn en de energie beschikbaar komt. Gedurende het groeiseizoen neemt de celwandverteerbaarheid af, maar vanaf één maand ná de bloei is deze afname nog maar zeer gering en lijkt de rasvolgorde constant. Hierdoor kan de celwandverteerbaarheid met één cijfer worden weergegeven. Wel is het zo dat zeer vroege rassen gemiddeld een lagere celwandverteerbaarheid hebben dan de middenvroeg rassen. Als een zeer vroeg ras een vergelijkbare celwandverteerbaarheid heeft als een middenvroeg ras, dan is de celwandverteerbaarheid van het zeer vroege ras in principe beter. Rassen met een vergelijkbare vroegheid zijn in ieder geval goed met elkaar te vergelijken. Gemiddeld over de rassenlijstrassen zijn de celwanden voor 48.6 % verteerbaar.

Drogestofgehalte gehele plant

Het drogestofgehalte wordt bepaald door het tijdstip van vrouwelijke bloei, de snelheid van afrijping, het kolfaandeel en de mate van aantasting door stengelrot. Het optreden van inkuilverliezen door gisting en/of perssapperliezen is sterk afhankelijk van het drogestofgehalte. Het meest optimale drogestofgehalte ligt bij 35-36 %. De productie is dan het hoogst, de inkuilverliezen het laagst en de opname en benutting door de koe het meest optimaal. De rassen op de Aanbevelende Rassenlijst hebben veelal een harmonische afrijping tussen kolf en plant, waardoor de kans op perssapperliezen bij een oogst rond 32% minimaal is. Bij drogestofgehalten boven de 36% kan de voederwaarde negatief beïnvloed worden door een sterke stengelrotaantasting. Ook is er dan een grotere kans op broei in de kuil en onverteerbare korrels of korreldelen in de mest.

Voederwaarde op dierniveau

De voederwaarde op gewasniveau, als getal alleen, is onvoldoende om de voederwaarde op dierniveau aan te geven. Het blijkt dat inzicht in de opbouw van de voederwaarde onontbeerlijk is. Niet alleen de hoogte, maar ook de opbouw van de voederwaarde heeft invloed op de opname en de benutting door de koe. Het is mogelijk dat twee rassen met een vergelijkbare voederwaarde op gewasniveau, een verschil in voederwaarde op dierniveau laten zien, door een verschillende samenstelling van die voederwaarde in relatie tot het rantsoen en het productieniveau. Kiest u bij de rassenkeuze voor kwaliteit dan is de voederwaarde (energiewaarde - VEM/kgds) nog steeds dé belangrijkste eigenschap. Of u naast de voederwaarde moet kiezen voor rassen met een hoog of een laag zetmeelgehalte is afhankelijk van de productiviteit van de veestapel, het aandeel maïs in het rantsoen (of andere zetmeelbronnen, bv. aardappelvezel) en het maximaal te halen drogestofgehalte (bv. Noord-/Zuid-Nederland). Voor een bedrijf met een hoog productieve veestapel in Noord-Nederland met minder dan 60% maïs in het rantsoen is het gunstig te kiezen voor een ras met een hoog zetmeelgehalte. Voor een bedrijf met een minder productieve veestapel in het zuiden van Nederland met meer dan 60% maïs in het rantsoen, kan het daarentegen interessanter zijn te kiezen voor een ras met een hoge voederwaarde en een lager zetmeelgehalte.

© Praktijkonderzoek Plant & Omgeving B.V., november 2008, ing. J. Groten

PPO stelt zich niet aansprakelijk voor eventuele schadelijke gevolgen die kunnen ontstaan bij gebruikmaking van de gegevens.